

สรุปผลการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการ Action plan
ตามโครงการพ่นยาฆ่าเชื้อโรคในพื้นที่เสี่ยงและพื้นที่นกอพยพเพื่อป้องกันโรคระบาดในสัตว์ปีกจังหวัดสิงห์บุรี

ที่	กิจกรรม	เป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
1.	-สำรวจพื้นที่เสี่ยงโรคระบาดในสัตว์ปีกและพื้นที่อพยพ -ประชุมชี้แจงจัดทำแผนในการปฏิบัติงาน -จัดหาอุปกรณ์และน้ำยาฆ่าเชื้อโรคที่ได้มาตรฐาน -ดำเนินการรณรงค์พ่นยาฆ่าเชื้อในพื้นที่เป้าหมาย -ประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ ประชาชนและเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ปีก -ประเมินผลและจัดทำรายงานผลการดำเนินงาน	1 ครั้ง 1 ครั้ง 6 ชุด 132 แห่ง 132 แห่ง 1 ครั้ง	1 ครั้ง 1 ครั้ง 6 ชุด 132 แห่ง 132 แห่ง 1 ครั้ง	ม.ย.-ก.ย. 68	-สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสิงห์บุรี -สำนักงานปศุสัตว์อำเภออินทร์บุรี, เมืองสิงห์บุรี, พรหมบุรี -ด่านกักกันสัตว์ชัยนาท

พื้นที่และเป้าหมายการดำเนินการพ่นยาฆ่าเชื้อโรคในพื้นที่เสี่ยงและพื้นที่นกอพยพ

ที่	กิจกรรม	เป้าหมายรวม	อ.เมืองสิงห์บุรี			อ.อินทร์บุรี			อ.บางระจัน			อ.ค่ายบางระจัน			อ.พรหมบุรี			อ.ท่าช้าง			ผลการดำเนินการรวม
			เป้าหมาย	ผล	ร้อยละ	เป้าหมาย	ผล	ร้อยละ	เป้าหมาย	ผล	ร้อยละ	เป้าหมาย	ผล	ร้อยละ	เป้าหมาย	ผล	ร้อยละ	เป้าหมาย	ผล	ร้อยละ	
1	สนามชนไก่/ซอมไก่	4	-	-	-	2	2	100	-	-	-	2	2	100	-	-	-	-	-	-	4
2	พื้นที่เสี่ยงนกอพยพหรือนกประจำถิ่นที่อยู่หนาแน่น	8	2	2	100	2	2	100	2	2	100	2	2	100	-	-	-	-	-	-	8
3	พื้นที่เสี่ยงเปิดโล่ง	64	-	-	-	60	60	100	-	-	-	-	-	-	4	4	100	-	-	-	64
4	พื้นที่เสี่ยงโรคระบาดสัตว์ปีก	56	-	-	-	46	46	100	-	-	-	-	-	-	10	10	100	-	-	-	56
		132	2	2	-	110	110	-	2	2	100	4	4	200	14	14	200	-	-	-	132

ดำเนินการรณรงค์พ่นยาฆ่าเชื้อในพื้นที่เป้าหมาย จำนวน 132 แห่ง ดำเนินการได้ตามเป้าหมาย 132 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 100

วิธีการดำเนินการ

1. **สำรวจพื้นที่เสี่ยงโรคระบาดในสัตว์ปีกและพื้นที่อพยพ**
 - จัดทีมเจ้าหน้าที่ลงพื้นที่สำรวจแหล่งเลี้ยงสัตว์ปีก ฟาร์ม และพื้นที่ที่มีนกอพยพ
 - เก็บข้อมูลด้านสภาพแวดล้อม จัดทำบัญชีรายชื่อและแผนที่พื้นที่เป้าหมายสำหรับการดำเนินการพ่นยาฆ่าเชื้อ
2. **ประชุมชี้แจงจัดทำแผนในการปฏิบัติงาน**
 - จัดประชุมคณะทำงานเพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ ขั้นตอน และมาตรการความปลอดภัย
 - กำหนดพื้นที่เป้าหมาย ลำดับความสำคัญ และระยะเวลาดำเนินการ
 - จัดสรรหน้าที่และความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่แต่ละฝ่าย
3. **จัดหาอุปกรณ์และน้ำยาฆ่าเชื้อโรคที่ได้มาตรฐาน**
 - จัดซื้อหรือเบิกจ่ายอุปกรณ์ เช่น เครื่องพ่นยาฆ่าเชื้อ หน้ากากป้องกัน ถุงมือ และชุดป้องกัน
 - จัดเตรียมน้ำยาฆ่าเชื้อที่ผ่านการรับรองมาตรฐานและมีประสิทธิภาพในการฆ่าเชื้อโรคในสัตว์ปีก
 - ตรวจสอบคุณภาพอุปกรณ์และความพร้อมก่อนปฏิบัติงาน
4. **ดำเนินการรณรงค์พ่นยาฆ่าเชื้อในพื้นที่เป้าหมาย**
 - ปฏิบัติการพ่นยาฆ่าเชื้อในพื้นที่เสี่ยงตามแผนที่กำหนด
 - ให้ความสำคัญกับพื้นที่ชุมชน ฟาร์มเลี้ยงสัตว์ปีก โรงเรียน และบริเวณที่นกอพยพพักอาศัย
 - ดำเนินงานโดยยึดหลักความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่และประชาชน
5. **ประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้แก่ประชาชนและเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ปีก**
 - เผยแพร่ข้อมูลผ่านช่องทางโซเชียลมีเดียและเครือข่ายผู้นำชุมชน ในการพ่นยาฆ่าเชื้อโรคในพื้นที่เสี่ยง
 - ให้คำแนะนำในการดูแลสัตว์ปีกและวิธีการป้องกันโรคอย่างถูกต้อง
6. **ประเมินผลและจัดทำรายงานผลการดำเนินงาน**
 - สรุปพื้นที่และจำนวนครั้งที่ดำเนินการพ่นยาฆ่าเชื้อ
 - ประเมินผลการลดความเสี่ยงการแพร่ระบาดของโรคในพื้นที่เป้าหมาย
 - จัดทำรายงานผลการดำเนินงาน เสนอต่อผู้บังคับบัญชาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการ

1. **ข้อจำกัดด้านงบประมาณและทรัพยากร**
 - งบประมาณไม่เพียงพอสำหรับจัดซื้อยา อุปกรณ์พ่น และค่าดำเนินการ
 - ขาดแคลนบุคลากรในการใช้อุปกรณ์พ่นยาปลอดภัย
2. **การเข้าถึงพื้นที่เป้าหมายมีความยากลำบาก**
 - พื้นที่นกอพยพจำนวนมากอยู่ในบริเวณป่า หรือพื้นที่เอกชน ทำให้การเข้าดำเนินการลำบาก
 - บางพื้นที่ไม่มีเส้นทางเข้าถึงโดยตรง
3. **ขาดความร่วมมือจากประชาชนหรือเจ้าของพื้นที่**
 - เจ้าของฟาร์มหรือเจ้าของพื้นที่บางรายไม่อนุญาตให้เข้าพ่นยา เนื่องจากกังวลเรื่องผลกระทบต่อสัตว์เลี้ยงหรือพืชผล
 - ประชาชนบางส่วนยังขาดความเข้าใจเกี่ยวกับโรคระบาดและการควบคุมโรคในสัตว์ปีก

4. ข้อจำกัดของการพ่นยาในพื้นที่โล่งกว้างหรือธรรมชาติ

- ยาฆ่าเชื้ออาจมีประสิทธิภาพจำกัดเมื่อพ่นในพื้นที่เปิดโล่ง เช่น ทุ่งนา หรือป่า
- ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เช่น สัตว์หรือพืชในบริเวณที่พ่น อาจทำให้การใช้งานต้องระมัดระวังหรือถูกจำกัด

5. ขาดข้อมูลและระบบติดตามพื้นที่เสี่ยงอย่างมีประสิทธิภาพ

- ไม่มีฐานข้อมูลตำแหน่งนกอพยพที่ชัดเจนหรืออัปเดต ทำให้ไม่สามารถวางแผนเชิงพื้นที่ได้ดี
- ขาดระบบติดตามและประเมินผลหลังพ่นยา ว่าได้ผลจริงหรือไม่

6. ปัจจัยด้านอากาศและฤดูกาล

- สภาพอากาศไม่เอื้ออำนวย เช่น ฝนตก ลมแรง ส่งผลต่อประสิทธิภาพการพ่นยา
- ช่วงเวลาการอพยพของนกอาจเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพอากาศ ทำให้การวางแผนล่วงหน้าไม่แม่นยำ

ข้อเสนอแนะในการดำเนินโครงการ

1. วางแผนเชิงพื้นที่และเชิงฤดูกาลอย่างแม่นยำ

- ใช้ ข้อมูลพิกัดพื้นที่นกอพยพ เพื่อกำหนดจุดเสี่ยงสำคัญ
- กำหนดช่วงเวลาพ่นยาให้สอดคล้องกับฤดูกาลอพยพของนก และช่วงเสี่ยงการระบาดของโรค (ฤดูหนาว/แล้ง)

2. เพิ่มประสิทธิภาพในการเข้าถึงพื้นที่

- จัดทำแผนที่ความเสี่ยงและเส้นทางเข้าถึงสำหรับทุกพื้นที่ โดยเฉพาะพื้นที่ห่างไกล
- จัดหาอุปกรณ์พ่นยาแบบพกพาหรือเครื่องพ่นแบบติดยานพาหนะให้เหมาะกับแต่ละสภาพพื้นที่ เช่น พื้นที่ป่า

3. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนและเจ้าของพื้นที่

- จัดประชุมให้ความรู้แก่ชาวบ้าน เจ้าของฟาร์ม และผู้นำชุมชนเกี่ยวกับความสำคัญของการควบคุมโรค
- สร้างเครือข่ายอาสาสมัครในชุมชนให้เป็น “เฝ้าระวังสัตว์ปีกป่วยตายผิดปกติ” และร่วมพ่นยาฆ่าเชื้อในระดับพื้นที่

4. พัฒนาระบบติดตามและประเมินผล

- จัดทำระบบบันทึกข้อมูลการพ่นยา เช่น วันที่พ่น พื้นที่เป้าหมาย ปริมาณสารเคมี และผลที่ได้
- ประเมินผลในเชิงคุณภาพและปริมาณ เช่น จำนวนฟาร์มที่เข้าร่วม จำนวนสัตว์ปีกที่ปลอดโรค ฯลฯ

5. ลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

- เลือกใช้สารฆ่าเชื้อที่ได้รับการรับรองจากหน่วยงานด้านสิ่งแวดล้อมและสัตวแพทย์
- กำหนดแนวทางการพ่นยาในพื้นที่เปิดโล่งโดยคำนึงถึงลม ทิศทางน้ำ และพื้นที่เกษตรโดยรอบ

6. เสริมสร้างศักยภาพเจ้าหน้าที่

- จัดอบรมเจ้าหน้าที่ภาคสนามให้มีความรู้ทั้งด้านการพ่นยาอย่างปลอดภัย การป้องกันโรค และการสื่อสารกับประชาชน
- เตรียมความพร้อมในกรณีพบการระบาดจริง เช่น การควบคุมเขต การแจ้งเตือน การเคลื่อนย้ายสัตว์

7. จัดสรรงบประมาณและทรัพยากรล่วงหน้า

- บรรจุโครงการไว้ในแผนปฏิบัติงานประจำปี พร้อมจัดซื้อยาและอุปกรณ์ล่วงหน้า
- สำรองกำลังพลและงบฉุกเฉินในกรณีที่พบการระบาดจริงในสัตว์ปีกหรือนกอพยพ

แนวทางการแก้ไขในการดำเนินโครงการ

1. แก้ไขปัญหาด้านงบประมาณและทรัพยากร

- เสนอของบประมาณล่วงหน้าจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเน้นการจัดงบ “เฉพาะกิจภัยโรคระบาดในสัตว์”
- บูรณาการทรัพยากรร่วมกับหน่วยงานอื่น เช่น กรมปศุสัตว์ กรมควบคุมโรค องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)
- จัดหาสารฆ่าเชื้อที่มีประสิทธิภาพแต่ราคาประหยัด พร้อมฝึกอบรมการผสมและใช้งานอย่างถูกต้อง

2. เพิ่มประสิทธิภาพการเข้าถึงพื้นที่อ่อนไหว

- สำรวจและจัดทำ “แผนที่พื้นที่เป้าหมายและเส้นทางเข้าถึง” อย่างละเอียด โดยเฉพาะพื้นที่นกอพยพ
- ใช้เทคโนโลยีเสริม เช่น โดรนพ่นยา หรือเครื่องพ่นติดรถยนต์ในพื้นที่
- จัดชุดเคลื่อนที่เร็วหรือหน่วยเฉพาะกิจในแต่ละพื้นที่ให้พร้อมรับสถานการณ์ทันที

3. แก้ไขปัญหาความร่วมมือจากชุมชน

- สร้างความเข้าใจให้ประชาชนผ่านกิจกรรมสื่อสารความเสี่ยง เช่น สื่ออินโฟกราฟิก และการลงพื้นที่ให้ความรู้
- สร้างเครือข่าย “อาสาสมัครเฝ้าระวังโรคสัตว์ปีก” ในชุมชนเพื่อช่วยแจ้งเหตุและร่วมพ่นยา
- ส่งเสริมบทบาทผู้นำชุมชนให้ร่วมรณรงค์ พร้อมรับฟังและตอบข้อกังวลจากชาวบ้าน

4. พัฒนาระบบติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล

- ใช้ระบบ บันทึกการดำเนินงานแบบดิจิทัล เช่น แอปพลิเคชันหรือฟอร์มออนไลน์ในการเก็บข้อมูล
- มีระบบติดตามประสิทธิภาพการพ่นยา เช่น การสำรวจสัตว์ปีกป่วยตายหลังดำเนินการ
- สรุปผลเป็นรายงานประจำเดือน/ไตรมาส เพื่อใช้ปรับแผนและเสนอผู้บริหารให้เห็นผลสัมฤทธิ์

5. ลดผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย

- เลือกใช้สารฆ่าเชื้อที่ปลอดภัยต่อสิ่งแวดล้อมและสิ่งมีชีวิตอื่น
- ฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ให้ปฏิบัติตามมาตรการความปลอดภัยในการพ่นยา เช่น การใส่อุปกรณ์ป้องกัน การล้างมือ/อุปกรณ์หลังใช้งาน

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสิงห์บุรี ,สำนักงานปศุสัตว์อำเภอทุกอำเภอ และด่านกักกันสัตว์ชัยนาท
ร่วมบูรณาการพ่นยาฆ่าเชื้อโรคในพื้นที่เสี่ยงและพื้นที่นกอพยพเพื่อป้องกันโรคระบาดในสัตว์ปีกจังหวัดสิงห์บุรี